

”En stemme i klemme” -

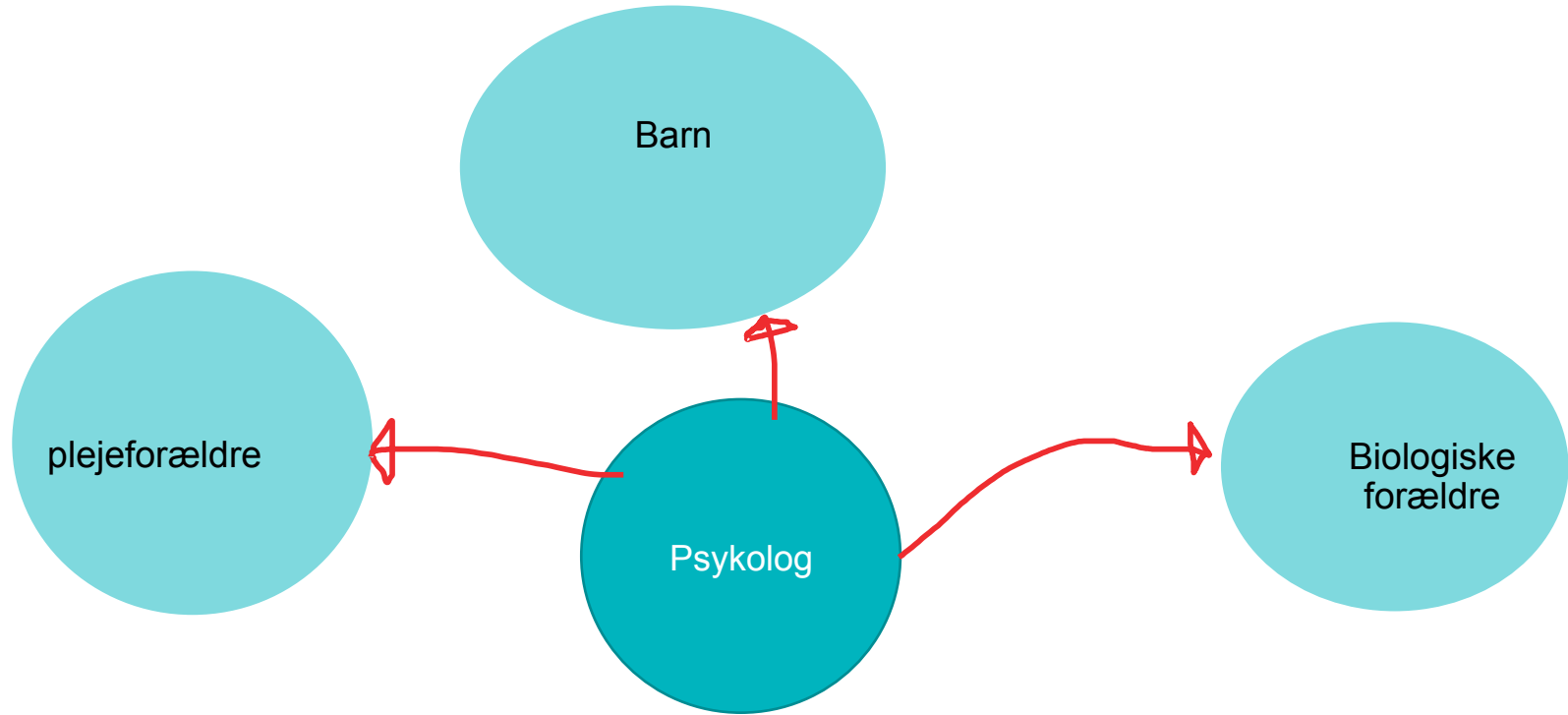
Mentalisering af barnet / den unge ved anbringelse

20 november 2019

Flemming Sell & Rikke Lyngdam

FOLIKO

Problemerne defineres.....

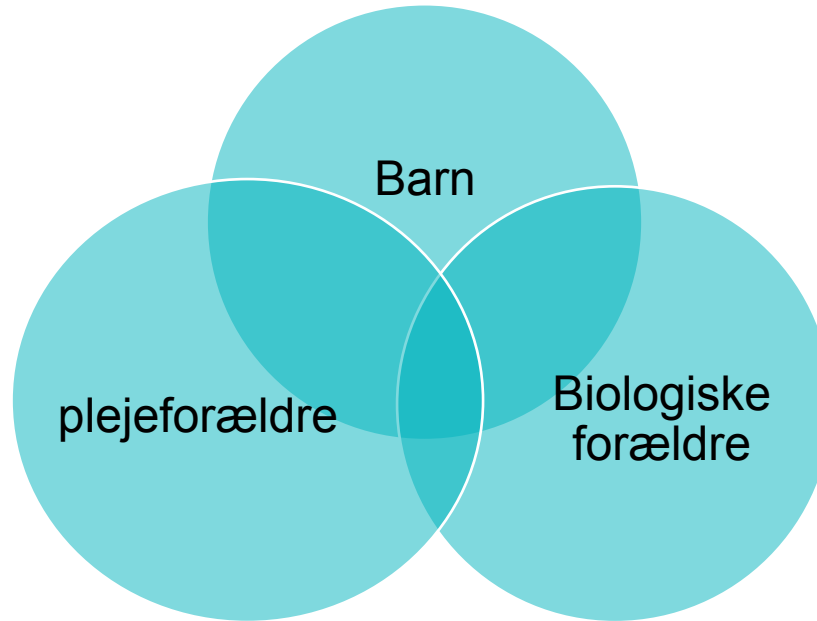
Anbringelsens paradokser:

- Anbringelse af børn og unge ”løser” nogle problemer, men nye problematikker opstår ofte....
- Hensigten med anbringelse er at skabe bedre udviklingsmuligheder for barnet
- Men grundlæggende forandringer er ikke kun barnets. En anbringelse udfordrer alle involverede: forandringer for barnet, for forældrene, og for plejeforældrene

Forandringsprocesser:

- "Barnets identitetsproces" – hvem er jeg ? Hvem er min mor ? Kan min mor li` mig, hvis jeg også kan li min plejemor ? – og omvendt
- "Biologiske forældrenes identitetsproces" – nederlag, sorg, revurdering – hvem er jeg nu ? Hvad skal jeg ændre på ? Er jeg så dårlig en mor eller far ?, mister jeg mit barn ?
- "Plejeforældrenes integrationsopgave" – ansvar for barnets tilpasning og for familiens tilpasning til en ny situation. Usikkerhed på andres forventninger og usikkerhed på hvordan de skal forholde sig til de biologiske forældre.
- Disse tre vigtige processer kan ofte gribe ind i hinanden.

Vores tilgang:

At lytte til barnets stemme..... kan være ret tricky

Barnets færden imellem de forskellige verdner
– foregår fysisk og psykologisk – hvem kender barnet bedst ?

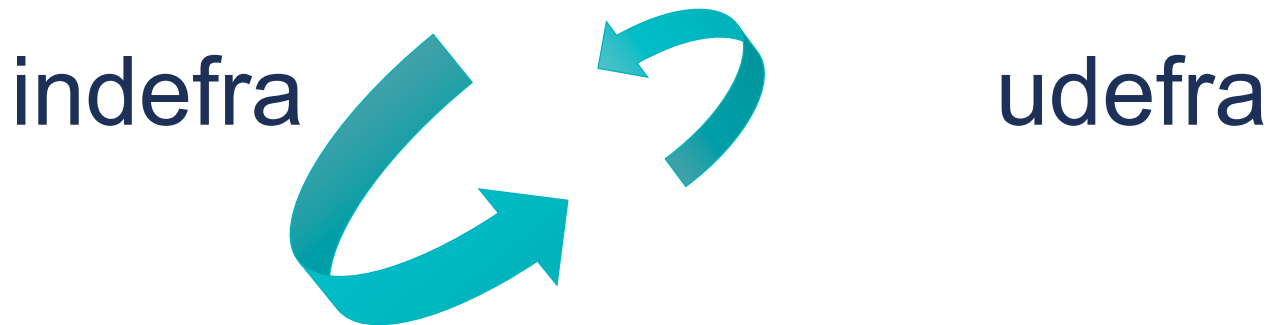
Er vægten på...

- de ord, (vi hører), der forlader barnets mund?
- den kontekst, de bliver sagt i? og til hvem det siges ?
- de intentioner, vi tror, der ligger bag?
- de eventuelle forskelle og ligheder, der er i barnets udtalelser ?

Når børn er i vigtige relationer – har de også loyalitetshensyn

- Barnets historier/oplevelser kan ændre sig afhængigt af hvem de er sammen med
- Deres ageren kan være domineret af deres hensynstagen (loyalitet)
- ”ved ikke” kan afspejle deres position i et spændingsfelt
- De kan være urolige omkring hvor deres ord ender (konsekvenserne)
- Erfaringer med utilsigtede konsekvenser af det, de har sagt...

Mentalisering er evnen til – implicit og eksplicit – at tolke egne og andres indre mentale tilstande (følelser, tanker, hensigter)

Danner grundlag for tilknytning:

Mentalisering

- *Hvad ser den voksne , at barnet tænker ? - tolkning*
- *Hvad ser barnet, i den voksnes blik ? - tolkning*
- Øget mentalisering skaber øget kendskab til hinandens tanker, hensigter og følelser.
- Mentaliseringsnedbrud kan forekomme – traumer, eskalering, en forventelig switch-off.

At befinde sig i spændingsfelter i længere tid kan give mentaliserings-nedbrud

- Det er rart, når nogen gætter på, hvordan man har det og hvad man står i – og prøver at forstå barnets position og de dilemmaer, der knytter sig til det.

MEN:

- Mentalisering kan blive blokeret, ofte pga utryghed
- Der er vigtig viden at hente i hvornår og hvorfor vi bliver blokerede
- “Ikke-mentalisering” kan være en overlevelses strategi

Kontekstbaseret tilgang til mentalisering

- Læsning - af den samlede situation, med de indlejrede historier som er.
- Skabelse - udformning af situationer/forløb hvor nyt kan opstå
- Håndtering – udførelse

Kontekst-læsning

- Hvordan tolker barnet de vigtige voksne omkring det, som det er i samspil med ???
- Hvad gætter vi på er på spil for alle parter lige nu ?

Kontekst-skabelse

Hvilke initiativer og rammer er der brug for, for at genskabe og støtte op om barnets mentalisering – og mentalisering af barnet.

Og derigennem støtte barnets identitets- og almene udviklingsprocesser ?

Eksempler

Kontekst-håndtering - “praktisering”.

Opgave: find ud af....

Mor

Far

Dreng 11 år

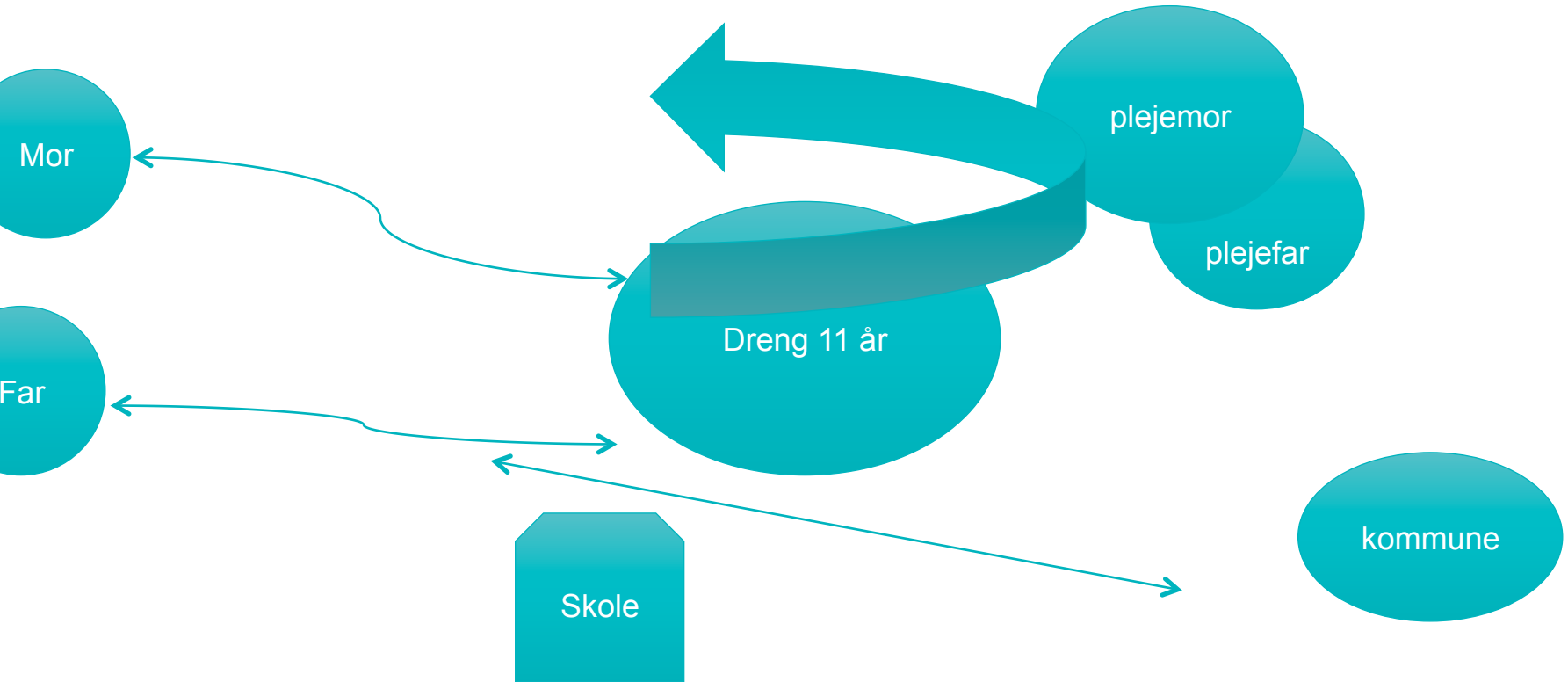
Skole

plejemor

plejefar

kommune

Udfordringer

De professionelles udfordringer:

- **Integrere og styrke samarbejdsfeltet blandt de professionelle aktører - og barnet, de biologiske forældre og plejeforældrene**
- **Særskilt have fokus på barnets position, de biologiske forældres position og plejeforældrenes position med henblik på at støtte identitetsprocesser , forandringsprocesser og integrationsprocesser – samt hvorledes disse virker ind på hinanden**

Grunde til at råbe op:

- Hvis indsatser bliver enhedstænkning frem for helhedstænkning.
- Hvis der ikke er en erkendelse af, at der er mange antagelser/ tolkninger i spil, og at de skal koordineres.

Tak for i dag